
PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERMAW DYDD MAWRTH, 23 MAWRTH 2021

Presenoldeb:

Aelodau:

Cynghorydd Gethin Glyn Williams, Cynghorydd Eryl Jones-Williams, Cynghorydd Rob Triggs (Cyngor Tref Abermaw), Cynghorydd Matthew Harris (Grŵp Gwella Cyrchfannau Abermaw), Dr John Smith (Grŵp Mynediad Traphont Abermaw), Wendy Ponsford (Clwb Hwyllo Meirionnydd), Mark James (Cymdeithas y Bad Achub) ac Ian Sadler (Pwyllgor Ras y Tri Copa)

Swyddogion:

Barry Davies (Rheolwr Morwrol), Arthur Francis Jones (Uwch Swyddog Harbyrau), Bergitte Evans (Cymhorthydd Harbwr Abermaw) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

Eraill a wahoddwyd:

Steve Richardson (Griffiths Engineering)

Rob Williams (Rheolwr Gwasanaeth Dwr ac Amgylchedd – Ymgynghoriaeth Gwynedd Consultancy - YGC)

Osian Gruffydd Richards (Uwch Beiriannydd Technegol – YGC)

Peter Appleton (Pwyllgor Ras y Tri Copa - arsylwi)

1. ETHOL CADEIRYDD

PENDERFYNWYD ail ethol y Cynghorydd Gethin Williams yn Gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2020/21

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD ail ethol y Cynghorydd Eryl Jones-Williams yn Is-gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2020/21.

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd Gareth Thomas (Aelod Cabinet Datblygu'r Economi), Cynghorydd Louise Hughes, Cynghorydd Brian Woolley (Cyngor Cymuned Arthog), Mr John Johnson (Cymdeithas Bysgota Abermaw a Bae Ceredigion) a Llŷr B Jones (Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned)

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

5. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod y Pwyllgor hwn a gynhaliwyd 22ain Hydref, 2019, fel rhai cywir yn amodol ar gywiro: 5 (ch) Cyfleuster penodol ar gyfer beiciau dwr - *'Adroddwyd nad oedd beiciau dwr yn dod ag unrhyw incwm i'r harbwr'* > 'bod beiciau dwr sydd wedi eu cofrestru yn dod ac incwm i'r harbwr' a 8 (a) Cynllun Datblygu Harbwr Abermaw - *'Amlygwyd dymuniad i lunio cynllun datblygu'* > 'Amlygwyd yr angen i lunio cynllun datblygu'

Materion yn codi o'r cofnodion;

- Grŵp Tasg Cynllun Datblygu Harbwr Abermaw Amlygwyd nad oedd gwaith wedi symud yn ei flaen gyda hyn oherwydd bod pob dim 'datblygol' wedi cael ei roi i un ochr yn sgil argyfwng covid 19. Ategwyd bod blaenoriaeth yn cael ei roi ar ail agor y tymor ymweld. **Awgrymwyd i'r Rheolwr Morwrol holi Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned ynglŷn â'r ffordd ymlaen.**

Ategwyd mai ymarfer da oedd cynnal Pwyllgorau Harbwr Abermaw, Aberdyfi a Pwllheli gan mai Pwyllgor Harbwr Porthmadog oedd yr unig gyfarfod statudol o ran gofynion deddfwriaeth. Nodwyd petai deddfwriaethau yn gorfodi cynlluniau datblygu harbwr, y bwriad fyddai ceisio sicrhau cysondeb ar draws y pedwar Harbwr (Aberdyfi, Abermaw, Porthmadog a Pwllheli.) **Gwnaed cais i Swyddog Morwrol ymchwilio i ofynion y Ddeddf sy'n rhoi arweiniad bod cael cynllun datblygu harbwr yn hanfodol.**

6. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLAETHOL YR HARBWR

Croesawyd Brigitte Evans (Cymhorthydd Harbwr Abermaw) i'w chyfarfod cyntaf. Diolchwyd i'r swyddogion ac i staff yr harbwr am eu holl waith yn cynnal y gwasanaeth yn ystod blwyddyn eithriadol o anodd.

(a) Adroddiad yr Uwch Swyddog Harbyrau

Cyflwynwyd adroddiad gan yr Uwch Swyddog Harbyrau yn rhoi diweddariad cryno ar faterion yr Harbwr am y cyfnod yn diweddu Mawrth 2021

Angorfeydd

Adroddwyd bod gostyngiad sylweddol yn nifer yr angorfeydd o ganlyniad i gyfyngiadau yn gysylltiedig â covid 19. Nodwyd bod nifer o berchnogion cychod wedi dewis peidio defnyddio eu cychod yn 2020 - patrwm a welwyd yn gyffredinol ar draws Harbyrau Gwynedd.

Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chydymffurfio gyda'r cod ac os oedd hyn yn rhywbeth anodd ei weithredu, nodwyd mai'r agweddau diogelwch oedd y prif heriau ynghyd a chynnal asesiadau risg ac archwiliad allanol. Ategwyd bod y broses o 'adeiladu'r' cod yn un oedd yn datblygu yn raddol. Adroddwyd y byddai llythyr y cael ei anfon gan y Gwasanaeth i'r Asiantaeth Forwrol a Gwylwyr y Glannau ar ôl cynnal yr archwiliad allanol blynyddol o'r system rheoli diogelwch.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chawelli pysgotwyr yn cael eu gadael

ar yr harbwr, nodwyd mai trefniant dros dro yn unig ydoedd ac fel bydd y tymor pysgota yn agosáu bydd y cawelli yn cael eu hail leoli.

Materion Staffio

Adroddwyd bod amryw o newidiadau staffio wedi digwydd yn ystod y flwyddyn gyda Mr Glyn Jones yr Harbwrfeistr wedi gadael i weithio gyda Gwasanaeth Ambiwylans Cymru. Amlygwyd bod Bergitte Evans a Jordan Hewlett wedi eu penodi i gyflawni dyletswyddau yr Harbwr a'u bod yn parhau i gael eu hyfforddi a'u datblygu.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn ag adnoddau digonol i ymdopi gydag ymwelwyr i'r ardal yn ystod yr Haf, nodwyd bod yr Aelod Cabinet wedi amlygu pryder o'r sefyllfa a'r mater wedi ei drafod yn y Grŵp Twristiaid, o dan arweiniad y Prif Weithredwr. Yn dilyn trafodaethau pellach gyda'r Uned Forwrol, a chynllun effeithiol ar gyfer y gwaith wedi ei gytuno, awgrymwyd y byddai'r lefel staffio yn ddigonol ar gyfer yr Harbwr a'r traeth. Bydd staff o adrannau eraill hefyd ar gael i reoli materion yn y dref.

Materion Ariannol

Cyflwynwyd cyllideb yr harbwr i amlygu'r sefyllfa ariannol bresennol hyd at ddiwedd Mawrth 2021. Amcangyfrifwyd gorrariant o £8,061.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chyllid gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu lleihad mewn incwm, adroddwyd bod £4,500 wedi ei dderbyn ac wedi ei gynnwys yn y gyllideb. Nodwyd y byddai ffioedd angorfeydd yn cynyddu yn unol â chwyddiant (2%) ond na fyddai cynnydd mewn ffioedd lansio, cofrestru ac ailgofrestru.

Gwaith Atgyweirio Traphont Abermaw

Cafwyd cyflwyniad gan Steve Richardson (Griffiths Engineering) ar y gwaith atgyweirio fydd yn cael ei wneud i draphont Abermaw dros y ddwy flynedd nesaf. Cyfeiriwyd at amserlen y gwaith oedd wedi ei gynnwys yn adroddiad yr Harbwr Feistr.

Prif bwyntiau yn codi o'r drafodaeth:

- Ni fydd y bont yn agor – nid yw wedi cael ei ddylunio i agor
 - Nid oes cynllun i godi lefel y tywod
 - Ni fydd y gwaith yn cyfyngu defnydd o'r ardal mordwyo
 - Bydd yr hen bren a'r hen haearn ar gael i artistiaid lleol
 - Bydd maint y coed newydd yn rhy fawr ac felly bydd angen eu llifio i'r maint cywir – bydd y darnau 'gwastraff' ar gael am bris rhesymol gyda'r arian i'w gyfrannu at yr RNLI ac elusennau lleol eraill.
- Awgrymiadau i'w cyfeirio at SR**
- Bydd rhai darnau o'r coed yn cael eu hail ddefnyddio i atgyweirio llwybrau
 - Petai'r angen am waith atgyweirio i'r harbwr, mynegwyd bod adnoddau ar gael - y cwmni yn agored i drafodaethau
 - Er y bwriad o agor siop safle i rannu gwybodaeth gyda'r cyhoedd, nid yw hyn wedi bod yn bosib o dan gyfyngiadau / canllawiau covid 19
 - Bydd yr hen olwyn fecanyddol yn aros yn ei hunfan ac nid ar gael fel 'addurn' i'r gerddi - hwn yn benderfyniad gan CADW

- **Manylion Steve Richardson i'w dosbarthu i'r Aelodau**

(b) Adroddiad yr Harbwr Feistr

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cymhorthydd Harbwr yn manylu ar faterion mordwyo, gweithredol a chynnal a chadw. Tynnwyd sylw at y materion canlynol:

- Bod cwrs y sianel fordwyo wrth ddynesu at Harbwr Abermaw wedi aros yn eithaf cyson dros y flwyddyn ddiwethaf. Er hynny, yn dilyn cais gan Dŷ'r Drindod i newid safle'r Bwi Fairway (marc dŵr diogel), i gyd-fynd yn well â'r sianel fordwyo sydd â bwiau rhodddwyd caniatâd i'w leoli ar safle 52° 42.815 N. 004° 04.887 W.
- Epidemig y Coronafeirws a chyfyngiadau cysylltiedig Llywodraeth Cymru, wedi cael effaith fawr ar weithrediad yr Harbwr yn ystod 2020.
- Er y caniatwyd i gychod pysgota barhau i weithredu drwy gydol y cyfnod, cafodd symudiadau twristiaeth a hamdden yn yr harbwr eu cyfyngu yn sylfaenol gyda llawer o berchnogion yn penderfynu gadael eu cychod ar y lan am y flwyddyn.
- Yn anterth tymor yr haf 2020 pan roedd rhai cyfyngiadau Coronafeirws wedi eu codi, daeth blaen yr harbwr yn le prysur iawn – nid oedd llawer o sylw yn cael ei roi i'r mesurau pellter cymdeithasol a osodwyd gan Lywodraeth Cymru, o ran y Coronafeirws gan ymwelwyr
- Cafodd angorfeydd ymwelwyr a leolir yn yr harbwr eu harchwiliad blynyddol a'u gwasanaethu yn 2020. Gwnaed hyn gan contractwr allanol. Gyda symudiadau'r sianel y gellir ei mordwyo yn cael ei hadolygu, mae'n bosib iawn y bydd rhaid ail-leoli'r angorfeydd hyn ar gyfer y tymor a ddaw fel bod modd iddynt barhau i fod mewn dŵr dwfn.
- Yn ystod y cyfnod dan sylw, mae'r gwaith o gynnal a chadw'r cymhorthion mordwyo wedi ei ymgymryd gan contractwr allanol ar gost net i'r Gwasanaeth o £2600.
- Bod difrod wedi ei wneud i'r ddwy ysgol newydd a osodwyd ar wal yr harbwr y llynedd. Achoswyd y difrod gan gychod oedd wedi angori ger wal y cei. Bydd y Gwasanaeth yn ceisio ymgymryd â gwaith i atgyweirio'r ysgolion ar y cyd gyda pherchnogion y cychod dan sylw ynghyd a cheisio adennill y costau gan berchnogion y cychod
- Mae ymsuddiant yn parhau o amgylch isadeiledd yr harbwr. Arweiniodd dymchweliad y wal fôr o dan Gerddi'r Traphont at osod cerrig amddiffyn yn y cyffiniau i atal difrod pellach. Mae ymsuddiant tir yr harbwr ger y rhesel dingis hefyd wedi gwaethygu. Mae YGC wedi cael gwybod am yr ymsuddiant - cynhaliwyd gwaith archwilio yn yr ardal i benderfynu ar y camau nesaf priodol.
- Yn dilyn proses o ymgynghori rhwng y Gwasanaeth a rhanddeiliaid yr harbwr, paratowyd adroddiad a'i gyflwyno i'r Grŵp Gweithredu Lleol ar Bysgodfeydd (FLAG) i sicrhau arian mewn cysylltiad â strategaeth ddatblygu leol Llywodraeth Cymru, ar gyfer astudiaeth dichonoldeb i'r gwaith carthu arfaethedig yn yr harbwr. Adroddwyd bod YGC yn llunio pecyn tendr ar gyfer y gwaith - **diweddariad ar y sefyllfa Hydref 2021**. Diolchwyd i FLAG am yr arian i gynnal arolwg ac astudiaeth dichonoldeb.

- Bod safleoedd parcio ar Ffordd y Compownd wedi cael eu marcio i helpu Gweithwyr Masnachol gyda cwch yn yr harbwr i ddal ati gyda'u gweithgareddau mewn amgylchedd harbwr prysur, yn arbennig yn ystod yr haf. Yn anffodus, ers gosod bolardiau i atal parcio di-drefn, difrodwyd sawl bolard gan unigolion heb awdurdod. Ni all y Gwasanaeth barhau i ysgwyddo cost atgyweirio difrod o'r fath. Mae'r mater bellach yn destun adolygiad. Y bwriad yw ystyried cynlluniau amgen i'r dyfodol - nid oes bwriad rhoi gorchymyn parcio ar yr ardal - blaenoriaeth yn cael ei roi i safleoedd proffil uwch yn y Sir
- Bod hi'n hanfodol, wrth drefnu unrhyw ddigwyddiad, i gydymffurfio gyda'r Rheoliadau Coronafeirws sy'n bodoli ar y pryd a'r cyngor a gynhyrchwyd gan Lywodraeth Cymru gan gysylltu gydag Awdurdod yr Harbwr neu Grŵp Digwyddiadau Gwynedd. Bydd ceisiadau yn cael eu hystyried a chymau ymgysylltu gyda'r gymuned leol yn glŷn â chynnal y digwyddiadau. Anogwyd yr Aelodau i fod yn realistig yn yr hyn y gellid ei wneud o ystyried y sefyllfa. Pwysleisiwyd yr angen i ymgynghori gyda'r cyhoedd a rhannu gwybodaeth yn amserol.

11:00am – munud i feddwl, i oedi a myfyrio ar brofiad y flwyddyn ddiwethaf. Nodi blwyddyn ers dechrau'r cyfyngiadau symud cenedlaethol cyntaf mewn ymateb i bandemig Covid-19.

Cynlluniau Amddiffynfeydd Môr - diweddariad Cynllun Prom y Gogledd a Chynllun Gerddi'r Draphont gan Rob Williams ac Osian Richards YGC.

Adroddwyd bod cyfarfod wedi ei gynnal 6ed o Ionawr 2021 - y cofnodion wedi eu rhannu gyda'r Aelodau.

Prif bwyntiau yn codi o'r drafodaeth:

Cynllun Prom y Gogledd:

- Gwaith geoffisegol wedi ei wneud i ymchwilio i gyflwr strwythur y gwagle
- Dylunio manwl i fodelu'r traeth
- Achos busnes wedi ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru
- Ni fydd twyni tywod yn cael eu creu gan nad yw'n caniatáu amser digonol i'r gwair maram gydiad. Angen ystyried opsiynau posib sydd yn cynnwys sefydlogi'r gwair sydd eisoes yn bodoli. Trafodaethau pellach i'w cynnal.

Cynllun Gerddi Traphont:

- Gwaith diweddar achos busnes yn cael ei gwblhau
- Arolwg o wal y cei yn ei gyfanrwydd wedi ei gwblhau - adroddiad o'r darganfyddiadau heb ei derbyn
- Cam nesaf - dylunio manwl ar gyfer y gwath – arian cyfatebol ar gael ar gyfer y gwaith drwy gynllun asedau'r Cyngor
- Gwaith gwella draenio i'w gwblhau yn y lôn –
- Angen gwella safon amddiffyn llifogydd o'r môr. Y bwriad yw ymgynghori gyda'r cyhoedd - yr ardal yn un sensitif - angen ystyried edrychiad gorffenedig ynghyd a lefel briodol o amddiffyn.
- Cynlluniau mynediad i'w hymgorffori gyda chynlluniau amddiffynfeydd - syniadau i'w cyfeirio ymlaen i'r Adran Economi
- Wal y Cei - yn dilyn arolwg cychwynnol, y wal wedi sefydlogi ond

angen arolwg pellach cyn agor i'r cyhoedd. Trafodaethau pellach i'w cynnal gyda YGC - os bydd angen 'pwysau ychwanegol,' gellid ymgorffori hyn i'r Cynllun Gerddi Traphont.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiadau.

7. MATERION I'W HYSTYRIED AR GAIS AELODAU'R PWYLLGOR YMGYNGHOROL

Dim i'w nodi

8. DYDDIAD CYFARFOD NESAF

Nodwyd bod y cyfarfod nesaf wedi ei raglennu ar gyfer 19 Hydref 2021. Gwnaed cais ar ran yr Aelod Cabinet i ystyried dyddiad ac amser arall gan fod boreau dydd Mawrth yn gwrthdaro gyda chyfarfodydd y Tîm Arweinyddiaeth ac felly'n atal yr Aelod Cabinet rhag mynychu. Gwnaed cais i'r Aelodau ystyried diwrnod ac amser arall cyfleus.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.30 y.b. a daeth i ben am 12.25 y.h.

CADEIRYDD